

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY

TOIMINTASUUNNITELMA 2011

Sisältö

Toiminnanjohtajan katsaus	2
Edunvalvonta ja yhteiskuntasuhteet	3
Kansalaistoiminta	4
Koulutus	6
Malike-toiminta	7
Hankkeet	
Aikuis-Malike-projekti	9
Asuntoja asunnottomille –projekti	10
Äiti ei pysy kärryillä	11
Viestintä	12
Talousarvio 2011	13

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2011 on Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n 50-vuotisen olemassaolon juhlavuosi. Juhlatapahtumia näkyy alueilla ja huippukohta on epäilemättä juhlaseminaari Tampereella liittokokouksen yhteydessä.

Tukiliitto on 50-vuotisen historiansa aikana saanut monenlaista valmiiksi. Maailma on tänä aikana kiistatta muuttunut kehitysvammaisille ihmisille ja heidän perheilleen paremmaksi paikaksi olla ja elää. Mitä kaikkea olisikaan jäänyt tapahtumatta ilman Tukiliiton jäsenistön ponnistuksia arjen askareiden ja usein niin vaativan hoitotyön ohessa yhteisen päämäärän hyväksi. Sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilöstö on pannut toimeksi jäsenistön ajatukset ja ideat silloin, kun vapaaehtoistoimijat eivät ole kaikkeen ennättäneet.

Tästä toimintasuunnitelmasta on kuitenkin nähtävissä, että maailma ei vielä 50 vuodessa ole valmis. Kehitysvammaisten kansalaistemme perus- ja ihmisoikeudet odottavat vielä monessa kohden toteutumistaan, ja niiden eteen ponnistelemme myös juhlan keskellä. Uuden strategiaesityksen mukaan niiden saavuttaminen onkin kaiken toimintamme perusta – liiton perustehtävä. Jos ne toteutuvat, ei muuta enää tarvita.

YK:n vammaisten yleissopimuksen kannustamana Suomi muuttaa useita lakejaan siten, että ne paremmin mahdollistavat kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden yhteiskunnassa ja antavat enemmän päätösvaltaa omiin asioihin. Palvelujärjestelmää kehitetään siten, että asuminen ja eläminen onnistuvat siellä missä muutkin asuvat, ja koulunkäynnille yhdessä muiden lasten ja nuorten kanssa luodaan paremmat puitteet. Tukiliiton tärkeänä tehtävänä on vaikuttaa tähän jatkuvasti käynnissä olevaan lainvalmisteluprosessiin ja hyvien käytäntöjen tuomiseen päättäjien tietoon.

Jatkuva vuoropuhelu jäsenistön kanssa luo edellytykset liiton luottamus- ja toimihenkilöille tuottaa ajantasaista ja oikeellista tietoa erilaisten uudistusten vaikutuksista yhteiskunnassa. Kokemustiedon ja ammattitaidon yhdistämisessä on vaikuttavuutemme ydin. Kaikki edistämämme asiat eivät kuitenkaan aina toteudu. Maailmaan mahtuu myös toisia ääniä, jotka eivät pidä kehitysvammaisten henkilöiden perusoikeuksia kovinkaan merkittävänä asiana. Niiden epäämistä perustellaan milloin valtiontaloudella, milloin kuntataloudella taikka muilla päteville syillä. Näissä kohdin usko on aina koetuksella, ja helposti tulee ajatelleeksi taistelua tuulimyllyjä vastaan. Periksi ei silti voi antaa, ja aikaansaannokset kyllä puhuvat puolestaan.

Hyvää juhluvuotta, tukiliittolaiset!

Susanna Lohiniemi
toiminnanjohtaja

EDUNVALVONTA JA YHTEISKUNTASUHTEET

Kehitysvammaisten Tukiliiton edunvalvonnan tarkoituksena on kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheittensä oikeuksien vahvistaminen yksilötasolta valtakunnalliseen lainsäädäntöön saakka.

Tuemme perheitä ja kehitysvammaisia henkilöitä lainopillisissa kysymyksissä ja muissa elämän tilanteissa ja solmukohdissa. Annamme tarvittaessa viranhaltijoille tietoa ja koulutusta kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä oikeuksista ja edesautamme hyvien käytäntöjen leviämistä. Erityistä osaamista tarjoamme mm. perus- ja jatko-opiskeluun, työllisyyteen, asumiseen, itsenäistymiseen, perheiden jaksamiseen ja eettisiin kysymyksiin sekä palveluiden laatuun ja saatavuuteen liittyvissä asioissa. Tuemme yhdistyksiä paikallisessa vaikuttamistoiminnassa.

Tavoite	Keinot	Mittarit
<p>Vahvistaa kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheittensä oikeuksia Suomen lainsäädännössä.</p> <p>Vahvistaa kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheittensä oikeuksien toteutumista arjessa.</p> <p>Vahvistaa kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä mahdollisuuksia ajaa omia asioitaan ja toimia yhteiskunnan yhdenvertaisena jäsenenä.</p> <p>Tukea yhdistysten paikallista vaikuttamistoimintaa.</p>	<p>Viranomaisten ja päättäjien suunnitelmiin, päätöksiin ja toimintaan vaikuttaminen. (työryhmät, lausunnot, kirjelmät, valitukset, suorat kontaktit)</p> <p>Ottaa kantaa palvelujärjestelmän epäkohtiin ja edistää hyviä käytäntöjä.</p> <p>Vaikuttamistyö verkostoissa.</p> <p>Tiedotus liiton omien tiedotuskanavien ja muun median kautta.</p> <p>Koulutus sekä oikeudellinen ohjaus ja neuvonta.</p> <p>Kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheittensä tuki tapaamisissa, kursseilla ja vaikeissa neuvottelutilanteissa.</p> <p>Ajankohtaisen tiedon hankinta.</p>	<p>Kehitysvammaisten ihmisten oikeuksien vahvistuminen / säilyminen lainsäädännössä ja arjessa.</p> <p>Annettujen lausuntojen määrä.</p> <p>Jäseniltä ja muilta tahoilta saatu palaute tiedotus-, koulutus- ja neuvontatyöstä.</p> <p>Kehitysvammaisten ihmisten aseman kehitys yhteiskunnassa.</p> <p>Neuvonta- ja tukiprosessien määrä.</p>

KANSALAISTOIMINTA

Toimintavuonna 2011 kansalaistoiminnan työ painottuu entistä vahvempaan alueelliseen tukeen suoraan jäsenistölle ja jäsenyhdistyksille. Jäsenyhdistysten paikallista vaikuttamistoimintaa tuetaan koulutuksin ja tuotetuin vaikuttamismateriaalein. Yhdistystoiminnan hyviä käytäntöjä kerätään ja ollaan levittämisen tukena.

Tietoisuuden lisäämistä kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä oikeuksista vahvistetaan neuvonta- ja ohjaustyöhön osallistumalla sekä järjestämällä viranhaltijoille ja jäsenistölle suunnattuja tilaisuuksia alueilla ajankohtaisista aiheista. Vertais- ja vapaaehtoistoimintaa kehitetään yhdessä jäsenyhdistysten kanssa.

Vertaistoiminnassa erityinen painopiste on lapsiperheiden vertaistuen ylläpitäminen ja kehittäminen. Vapaaehtoistoiminnan muotoja kehitetään ja haetaan uusia vapaaehtoistoimijoita niin jäsenistöstä kuin jäsenistön ulkopuoleltakin. Paikallista, alueellista ja valtakunnallista verkostoitumista jatketaan ja tuetaan jäsenyhdistyksiä alueellisen yhteistyön kehittämisessä.

Tavoite	Keinot	Mittarit
Jäsenyhdistysten vaikutustoiminnan tukeminen	<p>Koulutusten järjestäminen jäsenyhdistyksille</p> <p>Vaikuttamismateriaalien tuottaminen jäsenyhdistyksille</p> <p>Yhdistystoiminnan hyvien käytäntöjen kehittäminen yhdessä jäsenyhdistysten kanssa</p> <p>Aluekoordinaattoreiden ohjaus ja neuvonta jäsenyhdistyksille</p> <p>Alueellisten tilaisuuksien järjestäminen ajankohtaisista aiheista</p>	<p>Toteutuneet koulutukset, koulutuksista saatu palaute</p> <p>Tuotetuista materiaaleista saatu palaute, levityksen onnistuminen</p> <p>Hyvien käytäntöjen löytyminen, niistä tiedottaminen, levittymisen tukeminen</p> <p>Ohjauksen ja neuvonnan määrä, saatu palaute</p> <p>Tilaisuuksien määrä, tavoiteltujen osallistujaryhmien osallistuminen, tilaisuuksista saatu palaute</p>
Tietoisuuden lisääminen kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä oikeuksista	<p>Neuvonta- ja ohjaustyöhön osallistuminen</p> <p>Viranhaltijoille ja jäsenistölle yhteisten koulutusten järjestäminen</p>	<p>Neuvonta- ja ohjaustilanteiden määrä, saatu palaute</p> <p>Tilaisuuksien määrä, tavoiteltujen osallistujaryhmien osallistuminen, tilaisuuksista saatu palaute</p>

Tavoite	Keinot	Mittarit
Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	<p>Uusien vertaistoimintamallien kehittäminen, olemassa olevien ylläpitämisen tukeminen</p> <p>Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen yhdessä jäsenyhdistysten kanssa</p> <p>Jäsenyhdistysten tukeminen uusien jäsenryhmien aktivoinnissa mukaan toimintaan</p>	<p>Vertaisryhmien määrä, vertaistapahtumien määrä, vertaistoiminnasta saatu palaute</p> <p>Vapaaehtoistoiminnan muodoista saatu palaute</p> <p>Aktivointikeinojen toimivuudesta saatu palaute, uusien jäsenryhmien tavoittaminen</p>
Kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen	<p>Jäsenyhdistysten tukeminen paikallisessa ja alueellisessa verkostoitumisessa</p> <p>Osallistuminen valtakunnallisten erityislasten perheiden asemaa edistävien verkostojen työhön</p> <p>Osallistuminen kansalaistoiminnan kehittämistyöhön kansainvälisellä tasolla</p>	<p>Jäsenyhdistysten verkostoitumisen eteneminen</p> <p>Osallisuus valtakunnallisissa verkostoissa</p> <p>Kehittämistoiminnan tuotokset verkostoissa, joissa ollaan mukana</p>
<p>Järjestöllinen toiminta: liittokokous</p> <p>50-vuotisjuhlavuoden näkyminen Tukiliiton toiminnassa</p>	<p>Vuoden 2011 liittokokouksen järjestäminen</p> <p>Juhlavuoden organisoimiseen osallistuminen</p>	<p>Liittokokousjärjestelyistä saatu palaute</p> <p>Saatu palaute</p>

KOULUTUS

Kehitysvammaisten Tukiliiton koulutustoiminta vaikuttaa koulutuspoliittisiin linjauksiin valtakunnallisesti ja alueellisesti. Teemme ehdotuksia tarvittavista uudistuksista perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Arvioimme ja seuraamme meneillään olevia uudistuksia ja otamme niihin kantaa perheiden ja kehitysvammaisten henkilöiden etujen toteutumiseksi.

Kurssitoiminta tarjoaa perheille ja kehitysvammaisille lapsille ja aikuisille mahdollisuuden saada ajankohtaista tietoa, vertaistukea ja neuvontaa mm. sosiaalipalveluista.

Kehitysvammaisten Tukiliiton koulutus- ja kurssitoiminta on keskeisessä asemassa kokemustiedon keräämisessä, kerryttämisessä ja välittämisessä edelleen asiantuntijoiden verkostoihin. Edesautamme kehittämiskumppanuuksien luomista jäsenistön ja asiantuntijoiden välille.

Kehitysvammaisten itsemääräämisoikeuden toteutumiseen kiinnitetään toimintavuonna 2011 erityistä huomiota.

Tavoite	Keinot	Mittarit
<p>Asiantuntijaverkostoissa toimiminen kehitysvammaisen henkilön ja hänen perheensä lähtökohdista.</p> <p>Koulutuspoliittisiin linjauksiin vaikuttaminen valtakunnallisesti ja alueellisesti.</p>	<p>Kokemustiedon kerääminen perheiltä ja kehitysvammaisilta henkilöiltä.</p> <p>Osallistuminen valtakunnallisiin ja alueellisiin koulutus- ja kehittämistoiminnan verkostoihin.</p> <p>Yhteiskunnallisen keskustelun seuraaminen ja siihen vaikuttaminen.</p>	<p>Perheiden ja kehitysvammaisten henkilöiden osallistaminen asiantuntijaverkostoihin.</p> <p>Osallisuus ja aktiivinen toiminta verkostoissa.</p> <p>Verkostojen tuotokset</p> <p>Toteutuneet järjestö- ja sidosryhmäkumppanuudet</p>
<p>Kehitysvammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä lähtökohdista käsin vaikuttaminen itsemääräämisoikeuden toteutumiseen.</p> <p>Tuemme harvinaisten vammaryhmien verkostoja.</p>	<p>Perheiden ja kehitysvammaisten ohjaus ja neuvonta.</p> <p>Sidosryhmien tiedottaminen.</p> <p>Kehitysvammaisten henkilöiden arviointifoorumin toiminta.</p> <p>Harvinaisten vammaryhmien perheitä koskevan tiedon seuraaminen, kerääminen ja muokkaaminen.</p> <p>Kansainvälisen harvinaisia vammaryhmiä koskevan tiedon seuraaminen ja eteenpäin välittäminen.</p> <p>Harvinaiset-verkoston aktiivisen työskentelyn ylläpitäminen ja tukeminen.</p>	<p>Toteutunut ohjaus ja neuvonta.</p> <p>Toteutuneet sidosryhmien tiedotustilaisuudet.</p> <p>Kehitysvammaisten henkilöiden omat mediassa esille tulleet kannanotot.</p> <p>Toteutuneet artikkelit, kotisivut.</p> <p>Artikkelit Tukiviestissä ja muissa lehdissä.</p> <p>Harvinaiset-verkoston esittämät kannanotot ja aloitteet perheiden aseman parantamiseksi.</p>

Tavoite	Keinot	Mittarit
Vaikuttaminen asiantuntijoina.	Osallistuminen eri asiantuntijafoorumien ja sidosryhmien työskentelyyn.	Aktiivinen panos asiantuntijafoorumeissa: kannanotot, esille nostetut asiat, medianäkyvyys, mahdolliset sidosryhmien kanssa tuotetut julkaisut tai esitteet.
Niiden perheiden tukeminen, joiden vanhemmalla on kehitysvamma.	Äiti ei pysy kärryillä -hanke.	Toteutunut hankkeen toimintasuunnitelma.

MALIKE

Matkalle, liikkeelle, keskelle elämää

Yksikön toiminta kohdistuu erityistä tukea tarvitseviin, moni- ja vaikeavammaisiin lapsiin ja heidän perheisiinsä.

Malike tarjoaa toimintaa ja toimintavälineitä lapsille arkiliikkumiseen ja harrastamiseen.

Malike järjestää kokeilu- ja koulutuskursseja perheille, tapahtumia, messuja ja seminaareja sekä koulutusta. Toimintavälinevuokraamot sijaitsevat Tampereella, Vaasassa, Helsingissä ja Rovaniemellä. Vuokraamotoimintaa sekä tapahtumia toteutetaan tiiviissä yhteistyössä eri järjestöjen ja verkostojen kanssa. Toiminnan ohessa Malike hankkii ja kehittää toimivia arkisia välineitä perheiden käyttöön.

Tavoite	Keinot	Mittarit
Kansalaisjärjestö	Kotisivut – tietoa tapahtumista, tapahtumien järjestämisestä sekä välineistä	Kotisivuilla kävijämäärät
Jäsenistömme toimii yhdessä ja vertaisena yhteiskunnassa	Ideat kiertoon kampanja-perheiltä kerättyjä ideoita edullisista ja yksinkertaisista välineistä.	Ideat kiertoon -kampanjan uusien ideoiden määrä
Lapsiperheiden aktiivisuuden tukeminen ja vertaistuki	Vuokraamot: Vuokraamotapahtumat (5) ja välineet alueelliseen käyttöön.	Kurssi- ja tapahtumien palautteet
Toimintavälineet mahdollistavat osallistumisen	Alueellinen painopistealue on Oulun ja Etelä- Suomen alueet	Kaksi kertaa vuodessa arviointi suhteessa tavoitteisiin
Kotisivuilta ideoita toimintaan	Tapahtumat, kurssit ja koulutukset	Malike-toimikunta
Perheille tapahtumia ja kokeilumahdollisuuksia	Vertaistuki	

Tavoite	Keinot	Mittarit
<p>Lapsen ja perheen asemaan vaikuttaminen</p> <p>Positiivinen tiedottaminen</p> <p>Tukiliiton perhetyö</p>	<p>Liikkeelle-lehti Julkinen media Kotisivut ja DVD-levyt</p> <p>Perhetyön strategian eteenpäin vienti perhetyöryhmän kanssa</p> <p>Perheille suunnatut tapahtumat ja koulutusten mallintaminen</p> <p>Kokeileva ja kehittävä toiminta</p> <p>Tiedottaminen ja neuvonta toiminnan ja toimintavälineiden mahdollisuuksista</p> <p>Työryhmien kautta vaikuttaminen</p>	<p>Mediaosumat ja näkyvyys</p> <p>Perhetyöryhmän vuosittainen arviointi</p> <p>Tapahtumien määrät ja osallistujaluvut</p>
<p>Asiantuntijuus</p> <p>Vaikeavammaisten lasten ja perheiden äänenä verkostotyössä</p> <p>Verkoston koulutukset</p>	<p>Vuokraamotoiminnan verkostokoulutukset</p> <p>Yhteistyö apu- ja toimintavälineyrittäjien kanssa</p> <p>Yhteistyö palveluohjelmatuottajien kanssa</p> <p>Lisää ohjelmayrittäjiä perheitä palvelemaan</p> <p>Toimintavälinekoulutukset</p>	<p>Vuokraamoiden määrä ja arvio niiden toiminnasta (vuokrausmäärät)</p> <p>Kurssien määrä, osallistujat ja arviointi.</p> <p>Uusien toimintavälineiden määrä ja esittely kotisivulla.</p> <p>Uusien palveluohjelmatuottajien määrä ja yhteistyön arviointi</p>

HANKKEET

AIKUIS-MALIKE-PROJEKTI

Toimintavuonna 2011 Aikuis-Malike keskittyy projektissa saavutettujen tulosten ja hyvien käytäntöjen levittämiseen ja juurruttamiseen emo-organisaation, toimintavälinevuokraamoiden sekä yhteistyökumppaneiden toimintaan juurruttamissuunnitelman mukaisesti.

Perustoiminnan tavoitteena on jatkaa vaikuttamista esteettömien osallistumisen mahdollisuuksien edistämiseen sekä arkisen liikkumisen ratkaisujen ja ideoiden kokoamiseen aikuisille, jotka käyttävät liikkumisessaan toisen ihmisen tukea ja toimintavälinettä. Toiminnan painopistealueena on Etelä-Suomen lääni.

Sisällöllisenä tavoitteena on mallintaa valtakunnallisten ja alueellisten toimintavälinekoulutusten eri variaatiot ja luoda tukimalli, jolla syntyneitä verkostoja voidaan tukea projektin jälkeen. Toimintavälinekoulutusten tavoitteena on edistää vaikeavammaisten aikuisten arkista liikkumista kotiympäristöissä ja osallistumista mielekkääseen vapaa-aikaan sekä luoda alueella toimivia verkostoja. Toisena tavoitteena on mahdollistaa kohderyhmän osallistuminen valtakunnalliseen suurtapahtumaan ja sitä kautta vaikuttaa esteettömien tapahtumien lisääntymiseen.

Viestinnän tavoitteena on tiedottaa projektissa saavutetuista tuloksista sekä siitä kuinka projektin tulokset jäävät elämään projektin päätyttyä. Apuvälinemessuilla 2011 loppuseminaarin yhteydessä julkaistaan projektin tuloksista toinen dvd, joka on osa projektin loppuraporttia.

Arvioinnin tavoitteena on projektissa saavutettujen tulosten arviointi ja projektin onnistuminen suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Tavoite	Keinot	Mittarit
Sisällölliset tavoitteet: - Toimintavälinekoulutuksen mallintaminen - Tukimalli valtakunnallisille ja alueellisille verkostoille - Suurtapahtumaan osallistuminen	Palautteiden ja arviointikyselyn hyödyntäminen Osallistujien tarpeiden ja toiveiden kartoitus Osallistumisen mahdollistaminen toimintavälineiden avulla	Saatu palaute Osallistujien määrä Näkyvyyden määrä
Tiedotuksen painopistealue: - Projektissa saavutetut tulokset	Tulokset kotisivuille Kootaan toimintaan osallistuneiden kokemuksia DVD:n laaja levittäminen Tuloksista tiedottaminen medialle Viestintäsuunnitelman	Kävijämäärä, saatu palaute Levikin määrä, saatu palaute Lehti-, radio-, TV-juttujen määrä Suunnitelman toteutuminen

	laatiminen	
Tavoite	Keinot	Mittarit
Arvioinnin painopistealue: - Projektissa saavutetut tulokset ja onnistuminen	* Projektin toiminnan arviointi * Loppuraportti	* Saatujen tulosten hyöty ja juurtuminen
Alueellinen painopistealue: Etelä-Suomen lääni	* Alueellisen verkoston kokoaminen * Verkoston kanssa yhteistyössä koulutuksia, tapahtumia, kokeilupäiviä (noin 5 kpl)	* Verkostojen laajuus * Koulutusten ja tapahtumien määrä

ASUNTOJA ASUNNOTTOMILLE! -HANKE

Asuntoja asunnottomille! -hankkeessa haetaan ratkaisuja kehitysvammaisten kuntalaisten itsenäistä asumista tukeviin palveluratkaisuihin kolmella eri pilottiseudulla: Kainuussa, Satakunnassa ja Uudellamaalla. Projekti päättyi 1.3.2011. Viimeisten toimintakuukausien aikana keskityttiin tiedottamaan tuloksista ja levittämään tuotettuja materiaaleja.

Tavoite	Keinot	Mittarit
Asenteisiin vaikuttaminen; avataan suurelle yleisölle kehitysvammaisten henkilöiden asumista koskevaa problematiikkaa.	Hankkeen tuloksista kerrotaan eri medioissa Hankkeen verkkoviestintä: www-sivut Tiedotetaan hyvistä käytännöistä ja toimintamalleista sisäisesti ja ulkoisesti	Mediajulkaisujen määrä Hankkeen vaikuttavuuden arviointi vertaisarviointina Kehitysvammaisten Palvelusäätiön Asumisen yksilölliset tukimallit -hankkeen (Ray) kanssa.

ÄITI EI PYSY KÄRRYILLÄ -PROJEKTI

Äiti ei pysy kärryillä -hanke (2010–2014) on Kehitysvammaisten Tukiliiton ja sen jäsenyhdistysten sekä Autismi- ja Aspergerliiton, Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos oy:n, Kymenlaakson erityishuollon kuntayhtymän, Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Verson, Suomen Evankelisluterilainen kirkon/Kirkkohallituksen/ diakonia ja yhteiskuntatyön, ja Suomen Kuntaliiton kanssa toteuttama Ray:n rahoittama valtakunnallinen kehittämishanke.

Projektin tavoitteena on, että perheet, joissa vanhemmalla on merkittäviä vaikeuksia oppimisessa, saavat tarvitsemaansa tukea mahdollisimman varhaisessa vaiheessa vanhemman erityinen tuen tarve huomioiden. Välineenä on verkostoituminen, jonka avulla etsitään toimivia työtapoja ja ammattiryhmät ylittäviä yhteistyön muotoja, joilla voidaan tukea vanhempaa sekä perheen lapsia. Vanhemmat ja perheenjäsenet ovat merkittävässä roolissa kokemusasiantuntijoina hanketta toteutettaessa.

Hankkeessa toimitaan valtakunnallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Resursseina ovat projektipäällikkö sekä kaksi kokeilualueilla, (alueyhteistyön kumppaneina Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä sekä Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Verso) työskentelevää työntekijää.

Tavoite	Keinot	Mittarit
<p>Valtakunnallinen toiminta: Projektista tiedottaminen</p> <p>Perheiden tilanteen kartoittaminen ja parantaminen</p>	<p>Tiedotus projektista: Projektiesitteet. Kotisivut. Seminaari.</p> <p>Perustetaan valtakunnallinen yhteistyöverkosto, johon kutsutaan mukaan vammais- ja perheasioihin vaikuttavia tahoja. Tehtävänä selvittää, miten kohderyhmän perheitä tuetaan Suomessa, millaista tietoa ryhmästä on saatavilla sekä miten tukea tulisi kehittää.</p>	<p>Esite. Kotisivujen kävijämäärä. Toteutunut seminaari ja sen osallistujamäärä.</p> <p>Yhteistyöverkoston ensimmäinen tapaaminen vuoden 2010 syksyllä.</p>
<p>Alueellinen toiminta: Toiminnan aloittaminen kokeilualueilla</p> <p>Alueyhteistyön kumppaneina Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä sekä Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Verso.</p>	<p>Kahden työntekijän palkkaaminen kokeilualueille. Toimitilat.</p> <p>Perehtyminen kokeilualueiden tilanteeseen. Kartoitus tuen tarpeessa olevien perheiden määrästä alueilla.</p>	<p>Työntekijät ja toimitilat. Toinen työntekijöistä aloittaa keväällä ja toinen syksyllä 2010.</p> <p>Valmistunut kartoitus. Kartoituksen tuloksia esitellään projektin ensimmäisen vuoden väliraportissa.</p>
<p>Paikallinen toiminta</p>	<p>Perehtyminen kokeilualueilla sijaitsevilla paikkakunnilla kohderyhmän perheiden tilanteisiin ja työntekijöiden kokemuksiin perheiden kohtaamisesta.</p>	<p>Perheiden tilanteita ja työntekijöiden kokemuksia perheiden kohtaamisesta kokeilualueilla käsitellään projektin ensimmäisen vuoden väliraportissa.</p>

VIESTINTÄ

Viestintäyksikkö hoitaa ja organisoii Kehitysvammaisten Tukiliiton sisäistä ja ulkoista viestintää. Yksikkö laatii viestinnän suunnitelmat, koordinoi viestintää, julkaisee lehtiä, oppaita ja muita kirjallisia ja sähköisiä materiaaleja, ylläpitää liiton kotisivuja, tiedottaa, toimittaa lehtijuttuja ja juttuideoita muihin, erityisesti valtakunnan medioihin, järjestää viestintäkoulutusta jäsenistölle ja henkilöstölle sekä koordinoi työyhteisön viestintää.

Tavoite	Keinot	Mittarit
Vaikuttaminen ja asiantuntijuus		
Tukiviesti ja Leija ilmestyvät kumpikin kuusi (6) kertaa.	Riittävät taloudelliset resurssit.	Ilmestyneet lehdet.
Sosiaaliturvaopas ilmestyy Tukiviestissä nro 1/2011.	Opas kootaan yhteistyössä edunvalvontayksikön kanssa.	Ilmestynyt sosiaaliturvaopas.
Tukiliiton vuosikirja ilmestyy yhtenä Tukiviestin numerona.	Riittävät taloudelliset resurssit.	Ilmestynyt vuosikirja.
Tukiliiton koulutusopas ilmestyy Tukiviestin nro 6/2011 välissä.	Riittävät taloudelliset resurssit ja yhteistyö koulutusyksikön kanssa.	Ilmestynyt koulutusopas.
Tukiliiton vuosikertomus 2010.	Kootaan ja toimitetaan vuosikertomus.	Vuosikertomus hallituksessa alkuvuodesta 2011.
Tukiliiton toimintasuunnitelma 2012.	Kootaan ja toimitetaan toimintasuunnitelma 2012.	Toimintasuunnitelma hallituksessa keväällä 2011.
Tukiliiton 50-vuotisjuhlakirja.	Riittävät taloudelliset resurssit.	Julkaistu juhlakirja.
Tukiliiton 50-vuotisjuhlavuoden tiedotus.	Riittävät taloudelliset resurssit ja viestintäsuunnitelma.	Mediaosumat ja näkyvyys.
Uudistuneet verkkosivut palvelevat jäsenistöä ja muita käyttäjiä.	Päivitykset, sisällöntuotanto ja tuki toimivat hyvin, riittävät taloudelliset resurssit.	Palautteet sivujen käyttäjiltä.
Medianäkyvyys valtakunnallisessa mediassa.	Tarjotaan juttuja, juttuaiheita ja asiantuntijakirjoituksia mediaan. Taloudelliset resurssit mediaseurantaan.	Mediaosumat.
Työyhteisöviestinnän peruspilarit toimivat.	Viikkotiedotteet, intranet, toimistopalaverit.	Ao. toiminnot toteutuvat suunnitellusti.
Liiton toimintojen ja tapahtumien tiedotus, liiton ja yhdistysten välinen viestintä.	Julkaisut, verkkosivut, jäsenkirjeet ja uutiskirjeet, yhdistysten jutut mm. Tukiviestissä.	Palautteet jäsenistöltä.

TALOUSARVIO

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO

RAAMITALOUSARVIO 2011

TUOTOT

	2011	2010	ero €
RAY- yleisavustus ja AK-avustus	2 022 500	1 983 000	39 500
RAY- projektiaavustus	510 000	1 061 100	-551 100
RAY- investointiaavustus	0	174 000	-174 000
Muut avustukset	11 300	107 500	-96 200
Jäsenmaksutuotot	187 000	185 000	2 000
Vuokratuotot	47 000	45 000	2 000
Varainhankintatuotot	140 000	40 000	100 000
Työterveyshuollon korvaukset	10 000	10 000	0
Tilausmaksutuotot	27 000	27 000	0
Osanottajatuotot	8 700	28 300	-19 600
Ilmoitustuotot	25 000	25 000	0
Myyntituotot	674 500	679 900	-5 400
Muut tuotot	90 500	170 300	-79 800
Yhteensä:	3 753 500	4 536 100	-782 600

KULUT

Palkat ja palkkiot	1 555 700	1 822 400	-266 700
Palkkatuet työnantajalle	-4 300	-12 700	
Työnantajan henkilösivukulut	396 300	440 900	-44 600
Matkakulut ja päivärahat	193 000	227 740	-34 740
Henkilöstön hyvinvointi	28 980	37 560	-8 580
Henkilöstön koulutuskulut	60 200	81 240	-21 040
Puheviestintä- ja tietoliikennekulut	65 250	92 100	-26 850
Tietotekniikka ja kopiontikulut	35 600	43 800	-8 200
Toimisto- ja kokouskulut	106 900	134 800	-27 900
Vakuutus- ja jäsen- ja lupamaksut	18 200	20 200	-2 000
Markkinointi- ja tiedotuskulut	91 900	89 600	2 300
Tarvike- ja materiaalihankinnat	43 900	48 300	-4 400
Varainhankinnan kulut	20 500	20 000	500
Elintarvikkeet, ruokailut ja keittiötarvikkeet	77 300	76 300	1 000
Tilaisuuksien järjestämiskulut	334 340	409 780	-75 440
Rahastoihin liittyvät kulut	45 000	45 000	0
Toimitilojen ylläpitokulut	89 280	93 780	-4 500
Vuokratulot	112 400	158 279	-45 879
Muut ostopalvelut	235 900	248 900	-13 000
Muut kulut	104 650	165 421	-60 771
Rahoituskulut	8 500	8 500	0
Poistot	54 000	54 000	0
Yhteensä:	3 673 500	4 305 900	-632 400
Lainojen lyhennykset	30 000	100 000	-70 000
Kalusto ja investoinnit	50 000	48 000	2 000
Edelliset yhteensä:	80 000	148 000	
Budjetin tasapaino	0	82 200	

